

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
118-0-Рев-06-000 158
Бања Лука, 7.3.2006. године**

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија, Стаке Гојковић, као предсједника вијећа, Петра Бајића, Биљане Томић, Стевана Савића и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца А.Д. П. из Т., кога заступа Д. С., адвокат из Т., уз учешће умјешача на страни тужиоца В. Ј. из Т., против тужене М. рођ. Н. З. из Б., коју заступа М. Д., адвокат из Т., ради отказа уговора о коришћењу стана, одлучујући о ревизији тужене против пресуде Окружног суда у Д., Гж-720/02 од 26.2.2003. године, на сједници одражној 7.3.2006. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Т., број П-173/02 од 3.10.2002. године усвојен је отказ уговора о коришћењу једноснобног стана у Т., закључен између тужене З. Н. из Т. и тужиоца, број I/2-3196/89 од 17.10.1989. године, због некоришћења стана дуже од 6 мјесеци и обавезао тужену да предметни стан слободан од лица и ствари преда у посјед тужиоцу, уз обавезу да му накнади трошкове спора у износу од 1.150 КМ, док је одбијен приједлог за издвање привремене мјере – забране права откупа предметног стана и издавања увјерења о невођењу судског поступка у вези предметног стана.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Д. број Гж-720/02 од 26.2.2003. године жалба тужене је дјелимично уважена, првостепена пресуда у дијелу одлуке о трошковима спора укинута и у том дијелу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење, док је у преосталом дијелу првостепена пресуда потврђена.

Тужена ревизијом побија другостепену пресуду у дијелу којим је одбијена њена жалба против првостепене пресуде, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се обје нижестепене пресуде преиначе и тужбени захтјев одбије, или да се укину и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Тужилац и умјешач на његовој страни В. Ј. у одговору на ревизију тужене оспорили су наводе ревизије и предложили да се иста одбије.

Републички јавни тужилац није се изјаснио о поднесеној ревизији (чл. 390. став 3. Закона о парничном поступку «Службени лист СФРЈ» бр. 4/77 до 35/91 и «Службени гласник РС»; бр. 17/93 до 32/94, у даљем тексту ЗПП).

Врховни суд Републике Српске одлучујући о ревизији тужене, пресудом Рев-56/04 од 11.5.2004. године уважио је ревизију тужене, преиначио обје нижестепене пресуде тако што је одбио тужбени захтјев.

Уставни суд Босне и Херцеговине одлучујући о апелацији умјешача на страни тужиоца В. Ј. из Т., одлуком АП-645/04 од 2.12.2005. године усвојио је апелацију умјешача В. Ј., укинуо пресуду Врховног суда РС, Рев-56/04 од 11.5.2004. године и предмет вратио овом суду да донесе нову одлуку у складу са чланом II/3(е) Устава Босне и Херцеговине и чл. 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

У поновљеном поступку одлучивања о ревизији тужене Врховни суд Републике Српске налази да ревизија није основана.

У тужби тужилац захтјевом тражи да се према туженој усвоји отказ уговора о коришћењу једнособног стана у Т., због некоришћења дуже од 6 мјесеци и да се обавезе да предметни стан слободан од лица и ствари преда тужиоцу.

Након проведеног поступка првостепени суд је утврдио: да је тужилац као носилац права располагања рјешењем број 788/89 од 27.6.1989. године туженој додјелио на коришћење предметни стан која је са Самоуправном интересном заједницом становања Т. закључила уговор о његовом коришћењу број I-11-3196/89 од 17.10.1989. године; да је тужена у марту 1994. године напустила коришћење предметног стана и одселила се у Б. гдје се удала за Р. М., а прије његовог напуштања, од тужиоца је тражила превозно средство – камион ради превоза ствари из стана у Т. у Б., што да је тужилац са својим возилом и учинио; да тужена са тужиоцем није закључила «писмени споразум» да јој престаје станарско право; да је неспорно међу парничним странкама да је по захтјеву тужене за враћање предметног стана на коришћење као носиоцу станарског права, Министарство за избјеглице и расељена лица, Одсјек у Т. рјешењем 05-050-47-2281/99 од 16.5.2001. године утврдило да је тужена носилац станарског права на предметном стану који јој се враћа у посјед, и да привремени корисник тог стана В. Ј. нема право на други одговарајући смјештај; да је туженој предметни стан предат у посјед на основу записника Комисије Министарства за избјегла и расељена лица Одсјек у Т. број 05-050-47-2281/99 од 16.5.2001. године; да је неспорно међу парничним странкама да је тужилац умјешачу на његовој страни В. Ј., која је била у радном односу код њега, након што се у марту 1994. године тужена иселила из предметног стана, додјелио тај стан на коришћење; да се тужена са пребивалиштем у Т. одјавила 1.6.1995. године и пребивалиште пријавила у Министарству за унутрашње послове у Б., гдје јој је издата лична карта број 2331/95 и да се тужена у Министарству за избјегла и расељена лица Одјељење у Б. пријавила 10.9.2000. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су позивом на одредбе чл. 47. ст. 1. Закона о стамбеним односима, у вези с чланом 2. ст. 1. тач. 7. Закона о измјенама и допунама Закона о стамбеним односима («Службени гласник РС»; бр. 12/99), закључили да је тужена носилац станарског права на предметном стану и да су се стекли законски услови за отказ уговора о коришћењу стана због некоришћења предметног стана дуже од 6 мјесеци, усвојили тужбени захтјев. За овакву одлуку навели су разлоге: да тужена није користила предметни стан у периоду од марта 1994. године, када се добровољно иселила из стана обавјештавајући о томе тужиоца, у који се вратила 16.5.2001. године након што је по одлуци надлежног органа Министарства за избјеглице и расељена лица враћена у предметни стан, и да из исказа свједока П. Ј. и П. Р. произилази да је тужена без оправданог разлога напустила коришћење предметног стана дуже од 6 мјесеци, који стан није био напуштен од тужене услијед избијања ратних сукоба на подручју бивше СР БиХ, него га је напустила услијед удаје за лице са којим је наставила живјети у Б. гдје је пријавила и стално мјесто пребивалишта, ради чега тај стан није спадао у правни режим напуштене имовине, нити је она могла бити правно третирана као избјегло или расељено лице.

Овакава одлука је правилна и законита.

Одредбом чл. 47. ст. 1. Закона о стамбеним односима («Службени лист СР БиХ» бр. 14/84 до 36/89 и «Службени гласник РС»; 19/93, 22/93, 12/99 и 39/99- у даљем тексту: ЗСО), прописано је, да се отказ уговора о коришћењу стана носиоцу станарског права може дати и кад он и чланови његовог породичног домаћинства, који су са њим заједно становали, престану да лично користе

стан непрекидно дуже од 6 мјесеци, а за то вријеме су боравили у земљи или иностранству, изузев у случајевима који су наведени у тачки 1 до 6 овог члана.

Одредбом члана 2. Закона о измјенама и допунама ЗСО, који је ступио на снагу 13.4.1999. године, допуњен је чл. 47. ст. 1. ЗСО тако што је додата тачка 7 којом је прописано да се не може дати отказ уговора о коришћењу стана носиоцу станарског права уколико је он живјео на другом мјесту, односно као расељено лице након 30.4.1991. године до дана ступања на снагу овог Закона, а лица која су своје станове напустила након 30.4.1991. године сматрају се избјеглицама и расељеним лицима у складу са Анексом VII Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, осим ако се не докаже да су напустили своје станове из разлога потпуно невезаних за сукоб.

Дакле, наведеном допуном чл. 47. ст. 1. ЗСО, установљена је оборива законска претпоставка да се лица која су своје станове напустили након 30.4.1991. године сматрају избјеглицама, односно расељеним лицима, са одговарајућим правима која из таквог статуста произилазе, односно да носилац станарског права који је био одсутан из тог стана, за кога се докаже да га је напустио, из разлога «невезаних за сукоб» нема такав статус и да се у таквом случају према њему може правоваљано усвојити отказ уговора о коришћењу стана према наведеној одредби чл. 47. ст. 1. ЗСО, ако он и чланови његовог породичног домаћинства, који су заједно са њим становали у том стану престану га користити дуже од 6 мјесеци.

Када су нижестепени судови на основу проведених доказа утврдили, да је тужена током марта 1994. године напустила кориштење предметног стана због удаје за Р. М. из Б. гдје се преселила, одјављујући пребивалиште у Т. и пријављујући пребивалиште у Б. гдје је са наведеним супругом наставила да живи, онда су нижестепени судови и по схватању овог Врховног суда, правилно извели закључак да је тужена добровољним актом напустила кориштење предметног стана, а не због разлога везаних за ратне сукобе на подручју бивше СР БиХ.

У односу на приговор ревизије тужене да јој је примјеном одредби чл. 10. Закона о измјенама и допунама Закона о коришћењу напуштене имовине («Службени гласник РС»; бр. 31/99) признат статус избјеглог и расељеног лица и по одлуци надлежног органа Министарства за избјегла и расељена лица Одсјек у Т. предметни стан враћен у посјед 16.5.2001. године, треба рећи да се у овом случају, ове одредбе не могу примјенити, јер је, а како је већ речено тужена својом вољом одлучила да се уда и оде у Б. гдје је са супругом Р. М. наставила да живи, дакле, она је невезано за ратне сукобе у бившој СР БиХ напустила кориштење предметног стана током марта 1994. године.

Из наведених разлога, по оцјени Врховног суда, нижестепени судови су на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно примјенили материјално правну одредбу чл. 47. ст. 1. ЗСО када су према туженој усвојили отказ уговора о коришћењу предметног стана због некоришћења дуже од 6 мјесеци почев од марта 1994. године.

Зато је ревизију тужене ваљало одбити и примјеном одредби чл. 393. ЗПП, у вези с одредбом чл. 456. ст. 1. Закона о парничном поступку («Службени гласник РС», бр. 58/03 до 74/05), одлучити као у изреци.

Предсједник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић